

2101002502030043
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF ARTS SECOND YEAR (EXTERNAL)
SANSKRIT - V - LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination: **BACHELOR OF ARTS SECOND YEAR (EXTERNAL)**
  - b. Name of the Subject: **SANSKRIT – V – LEVEL 3**
  - c. Subject Code No: **2101002502030043**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks:100]

Q.1 (A) Write Answer briefly (Any Four)

16

1. Which suffixes are made up of वैदिक हेत्वर्थकुदन्त in Vedic Sanskrit?
2. How many types of वैदिकस्वरितस्वर are there? Give their names.
3. वैदिक संबंधक भूतकृदन्त |
4. In Vedas, which meaning are used to describe वैदिक संशयार्थ?
5. Give the structures of बृहती and पंक्ति metres
6. Give the structures of उष्णिक and गायत्री metres

(B) (a) Give the padapath of

4

Q.2 (A) Translate with explanatory notes. (any three)

12

1. यः शम्बरं पर्वतेषु क्षियन्तं चत्वारिंश्यां शरधन्वविन्दत् |
ओजायमानं यो अहिं जुधानु दानुं शयानुं स जनासु इन्द्रः ॥२/१२/११॥
2. अवं द्रुग्धानि पित्यां सृजा नोऽव या वयं चकृमा तनुभिः |
अवं राजन्पशुतृपं न तायु सृज वत्सं न दाम्नो वसिष्ठम् ॥७/८६/५॥

3. नासंदासीन्नो सदासीत्तदानीं नासीद्रजो नो व्योमा पुरो यत् ।
किमावरीवः कुह कस्य शर्मन्नम्भः किमासिद्गहनं गभीरम् ॥१०/१२९/१॥
4. सं ते मज्जा मज्जा भवतु समुं ते परुषा परुः ।
सं ते मांसस्य विस्त्रंस्तं समस्थ्यापि रोहतु ॥ अथर्व. ४/१२/३॥
5. नैतां ते देवा अंददुस्तुभ्यं नृपते अतवे ।
मा ब्राह्मणस्य राजन्यं गां जिधत्सो अनाधाम् ॥ अथर्व. ५/१८/१॥

8

(B) Translate with explanatory notes. (any two)

1. असूर्या नामे ते लोकाः : अन्धेन तमसाडडवृताः ।
तांस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति ये के केचात्महो जनाः ॥३॥
2. यास्मिन्सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभुद्विजान्तः।
तत्र को मोहः कः शोक एकत्वमनुपश्यतः॥७॥
3. विद्यां चविद्यां च यस्तद्वेदोभयं सह ।
आविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते ॥११॥
4. सम्भूतिं च वीनाशं च यस्तद्वेदोभयं सह ।
विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा सम्भुत्यामृतमश्नुते ॥ १४॥

Q.3 Write an elaborate note on अग्निसुक्तम् (१/१) ।

20

OR

Write an elaborate note on पुरुषसुक्तम्

Q.4 Explain the Rasdarshan of पणिसरमा संवाद सुक्तम् ।

20

OR

Write an elaborate note on कृषि सुक्तम् ।

Q.5 Write a short notes: (any two)

20

1. उषा सुक्तम् ।
2. ब्रह्मगवीसुक्तम् ।
3. भूमि सुक्तम् ।
4. The title and its importance ईशावस्योपनिषद् ।

*****

Q.1 (A) ટૂંકમાં જવાબ લખો.(ગમે તે ચાર) 16

1. વૈદિક સંસ્કૃતમા ક્યા પ્રત્યયો લાગીને વૈદિક હેત્વર્થકૃદંત્ બને છે?
2. વૈદિકસ્વરિતસ્વર ના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા છે? ક્યા ક્યા?
3. વૈદિક સંબંધક ભૂતકૃદન્ત્ |
4. વેદમાં ક્યા ક્યા આર્થો દર્શાવવા વૈદિક સંશયાર્થ પ્રયોજાય છે ?
5. બૃહતી અને પંક્તિ ઇંદના બંધારણ આપો
6. ઉષ્ણિક અને ગાયત્રી ઇંદના બંધારણ આપો

4

(B) નો પદપાઠ કરો.

Q.2 (A) અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો . (ગમે તે ત્રણ) 12

1. યઃ શમ્બરં પર્વતેષુ ક્ષિયન્તં ચત્વારિંશ્યાં શરધન્વવિન્દત્ |
ઓજાયમાનં યો અહિં જુધાન્ દાનું શયાનું સ જનાસુ ઇન્દ્રઃ ||૨/૧૨/૧૧||
2. અવં દ્રુગ્ધાનિ પિત્ર્યાં સૃજા નોઽવ્ યા વયં ચંકૃમા તનુભિઃ |
અવં રાજન્યશુતૃપું ન તાયુ સૃજ વૃત્સં ન દામ્નો વસિષ્ઠમ્ ||૭/૮૬/૫||
3. નાસંદાસીત્રો સદાસીત્તદાનીં નાસીદ્રજો નો વ્યૌમા પુરો યત્ |
કિમાવંરીવઃ કુહ કસ્ય શર્મન્નમ્ભઃ કિમાસિદ્ગહનં ગમ્भीરમ્ ||૧૦/૧૨૯/૧||
4. સં તે મૃજ્ઞા મૃજ્ઞા ભવતુ સમું તે પરુષા પરુઃ |
સં તે માંસસ્ય વિસ્ત્રંસ્તં સમસ્થ્યાપિ રોહતુ || અથર્વ. ૪/૧૨/૩||
5. નૈતાં તેં દેવા અંદદુસ્તુભ્યં નૃપતે અતંવે |
મા બ્રાહ્મણસ્યં રાજન્ય ગાં જિધૃત્સો અનાધામ્ || અથર્વ.૫/૧૮/૧||

(B)અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો .(ગમે તે બે)

8

1. અસૂર્યા નામે તે લોકા : અન્ધેન તમસાડડવૃતા : |
તાંસ્તે પ્રેત્યાભિગચ્છન્તિ યે કે કેચાત્મહો જનાઃ ||૩||
2. યાસ્મિન્સર્વાણિ ભૂતાન્યાત્મૈવાભુદ્વિજાન્તઃ|
તત્ર કો મોહઃ કઃ શોક એકત્વમનુપશ્યતઃ||૭||
3. વિદ્યાં ચવિદ્યાં ચ યસ્તદ્વેદોભયં સહ |
આવિદ્યયા મૃત્યું તીર્ત્વા વિદ્યયાડમૃતમશ્રુતે ||૧૧||

4. सम्भूतिं च वीनाशं च यस्तद्वेदोभयं सह ।
विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा सम्भुत्यामृतमश्नुते ॥ १४॥

Q.3 अग्निसुक्तम् (१/१) विशे विस्तृत नोध लप्पो **20**

अथवा

पुरुषसुक्तम् विशे विस्तृत नोध लप्पो.

Q.4 पणिसरमा संवाद सुक्तम् नुं रसदर्शन करावो. **20**

अथवा

कृषि सुक्तम् विशे विस्तृत नोध लप्पो

Q.5 टुंकनोध लप्पो (गमे ते ङे) **20**

1. उषा सुक्तम् ।
2. ब्रह्मगवीसुक्तम् ।
3. भूमि सुक्तम् ।
4. ईशावस्योपनिषद् ना शीर्षकनु महत्व.

*****END*****